

DRWECA

z dodatkami: „Oplekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drweca“ wychodzi 8 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonamentów 1,50 zł z dostawami 1,00 zł miesięcznie. Kwartałowa wynosi 4,50 zł, a dziesięcymiesięczna 14,00 zł. Przejmujcie się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 10 gr, na stronie 3-lamowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drweca“ Sp. z o.o. w Nowym Mieście.

Adres telegrafu „Drweca“ Nowe Miasto-Pomorze.

Rok VIII.

Nowe Miasto-Pomorze, Wtorek, dnia 26 czerwca 1928.

Nr. 74

Ocena wartości Sejmu z jego dotychczasowej pracy i trudność położenia na przyszłość.

Zaraz po wyniku wyborów daliśmy wyraz naszym pesymistycznym poglądom co do wartości i sprawności tego nowo obranego Sejmu. Rozbicie partii narodowych, silny wzrost lewicy i mniejszości narodowych, słaba podpora rządu w postaci „Jedynki“, to nie bardzo pojęta perspektywa co do przyszłej możliwości twórczej pracy naszych nowych ciał ustawodawczych. Teraz już znamy nowy Sejm nie tylko z układu jego sił, ale i z jego pracy. Po jego owocach najlepiej go osądzić można. Niewielką obfitość dokonanego dzieła co prawda on ma za sobą. Bo dotąd jedną jedyną żywą dla państwa sprawą zdołał on załatwić, a mianowicie uchwalenie budżetu państwa na rok 1928 i do kwietnia 1929. Ale z biegu i toku obrad i debat o tej sprawie, jako i sposobu przeprowadzenia budżetu już przekonanie się można o jakości i obliczu — oraz żywotności i zdolności do pracy nowego Sejmu. Rząd przedłożył Sejmowi preliminarz budżetowy. Z pewnością, że tenże, jak każde dzieło ludzkie, wykazywał również i braki. Ze strony endeckiej zarzucano mu zbyt nię przester i brak przestrzegania zasad oszczędności. Zadaniem Sejmu było zbadanie skrupulatnie poszczególnych pozycji i działów oraz przedyskutowanie ich i ewn. usunięcie braków. A jak sobie postąpił Sejm, a raczej jego większość? Cokolwiek bądź można było zarzucić przedłożonemu przez rząd preliminarzowi, to jednak nie można mu odmówić celowości i planowości. Tymczasem co zrobił Sejm? Przypadkowe zwiększenia, które się przy głosowaniu nad poszczególnymi działami potworzyły, zdołały nie czasem przeprowadzić udoskonalenie i ulepszenie budżetu, ale raczej jego pogorszenie i większe zamęczenie. Tam coś urwało nielogicznie i nierozważnie, aby w innym miejscu znów bezcelowo i niepotrzebnie dodać. I tak długie i często nużące, nacechowane nieraz gadulstwem i demagogicznymi popisami obrady i debaty, miały przeważnie negatywny wynik, bo przyczyniły się nie do polepszenia, ale raczej pogorszenia tak całości, jako i poszczególnych działów budżetu. Już z tego więc wynioskować można wartość i zdolność do pracy nowego Sejmu. A jak się przedstawia jego stosunek do rządu? Oczywiście stało się, że rząd w Sejmie nie posiada stałej i pewnej większości. Jedyną „Jedynką“ stawała bezwzględnie za rządem, wszystkie inne partie okazały się mniej lub więcej niepełne. Stąd też przy uchwaleniu budżetu prawie wszystkie, przez rząd zgłaszane poprawki — zostały większością głosów odrzucone. A za to uchwalono w celach agitacyjno-demagogicznych głosami lewicy 100 milj. zł dla popierania drobnego przemysłu w rolnictwie. Takie są pierwociny pracy nowego Sejmu, a cóż będzie dalej, kiedy przyjdą pod obrady daleko donioślejsze i trudniejsze do rozwiązania zagadnienia, jak zmiana Konstytucji oraz stosunek do Kościoła kat.?

Cóż dobrego w tych sprawach można się będzie spodziewać po nowym Sejmie? Jest rzeczą nader wątpliwą, czy rząd przy pomocy takiego Sejmu zdoła pomyślnie i z pożytkiem dla dobra państwa rozwiązać jakieś żywotne sprawy państwowe. A choćby rząd i Sejm ten rozwiązał i rozpisal nowe wybory, to i one nie dadzą lepszego wyniku. Jest bowiem rzeczą więcej niż pewną, że na podstawie obecnej ordynacji nigdy dobrego Sejmu mieć nie będziemy. Mamy przecież w państwie 30% mniejszości, które na program państwowotwórczej pracy nie pójdą, prócz tego jeszcze i silne odłamy skrajnie lewicowe o tendencjach destrukcyjnych. Jeżeli te się odliczy, to przy obecnej ordynacji wyborczej, gdzie każdy głos równy ma znaczenie, nie osiągniemy nigdy (większości, zdolnej do owocnej, twórczej pracy dla państwa. Aby spowodować naprawę stosunków, są dwie możliwości, — a mianowicie, albo wzmocnić jednostronnie władzę władzy wykonawczej i dać rządowi decydujący wpływ a Sejm postawić w roli ciała mniej lub więcej doradczego, albo pozostawiwszy rząd i Sejm jako czynniki równoważne, zmienić dotychczasowy ustrój wyborczy,

aby osiągnąć na podstawie nowej ordynacji wyborczej sejm sprawniejszy i zdolniejszy do owocnej pracy dla państwa. Ale niestety jedno i drugie na drodze legalnej i normalnej osiągnąć można tylko przy pomocy Sejmu, a ten właśnie ani na jedno ani na drugie przypuszczalnie się nie zgodzi. I stąd droga wyjścia z tego fatalnego dziś położenia jest nader trudna i nie wiadzieć, w jaki sposób jest do przeprowadzenia. I stąd też nic dziwnego, że tu i tam podnoszą

się głosy za nowym zamachem, który miałby dokonać rozwiązania tej sprawy. Lecz zamach stanu to rzecz ryzykowna, to operacja nader niebezpieczna. W tem właśnie tkwi tragizm zamachu majowego, że stanął na pół drogi. Kiedy się już rzaz weszło na tę drogę, należało było dokończyć radykalnego uzdrowienia całego wadliwego ustroju, skąd pochodzą nasze niedomagania. Dziś sytuacja jest pod tym względem nader trudna i nie wiadzieć, w jaki sposób z niej wybrnąć.

Bydgoszcz przyłączono do Pomorza.

Znamienna uchwała sejmowej komisji administracyjnej.

Warszawa. Sejmowa komisja administracyjna, pod przewodnictwem pos. Polakiewicza, załatwiła na dzisiejszym posiedzeniu szereg wniosków, m. in. wniosek pos. Langera (Wyzwolenie) o zmianie granic województw poznańskiego i pomorskiego, przez przy-

łączenie Bydgoszczy i trzech sąsiednich powiatów do województwa pomorskiego. Wobec oświadczenia delegata rządu, że ministerstwo spraw wewnętrznych opracowuje już odnośny projekt ustawy, komisja uznała wniosek za załatwiony.

Deficyt za maj w bilansie handlowym.

Warszawa. Według obliczeń głównego urzędu statystycznego, bilans handlowy za maj wykazał 94 milj. zł. deficytu, podczas gdy w kwietniu r. b. 81 milionów.

Cyfra przywozu przekracza 296 milj., co oznacza wzrost o 30 milj. w porównaniu z kwietniem r. b. i 14 milj. w porównaniu z majem r. 1927. Cyfra wywozu wykazuje 201 milj., a więc 18 milj. więcej niż w kwietniu r. b., a o 5 milj. więcej niż w maju r. 1927.

W dziale przywozu wzrosły pozycje przywozu artykułów spożywczych, w czem przywóz pszenicy w porównaniu z kwietniem zwiększył się o 30 milj., żyta o 6 milj. Spadł przywóz maszyn o 6 milj. i artykułów z grupy chemicznej o 3 milj. Natomiast zwiększył się wywóz węgla kamiennego o 3 miliony, parafiny o 2 milj. i jaj o 10 milj.

462,8 milionów niedoboru w naszym bilansie handlowym za 5 miesięcy 1928 r.

Niedobór w naszym bilansie handlowym staje się coraz bardziej objawem niepokojącym. Cyfry z roku 1928 przedstawiają się następująco:

styczeń	wyniósł	52,7 milj.
luty	„	72,5 „
marzec	„	162,0 „
kwiecień	„	81,0 „
maj	„	94,6 „

to za 5 miesięcy 1928 r. otrzymamy 462,8 milj.

W roku ubiegłym niedobór za cały rok wyniósł 380,3 milj. Są to cyfry, nad którymi społeczeństwo powinno się poważnie zastanowić.

Szczegóły odnalezienia gen. Nobile.

Samoloty nie mogą lądować. — Uratować może gen. Nobile rosyjski łamacz lodów. — Major Maddalena jednak chce lądować i zabrać gen. Nobile'a.

Rzym, 21. 6. Pisma podają bliższe szczegóły o odnalezieniu gen. Nobile przez maj. Maddalenę. Maj. Maddalena odkrył namiot Nobilego, na którym umieszczono przymocowane do wyprężonego drutu kolorowe płachty, o g. 9 min. 30 rano. Nobile i jego towarzysze gestykulowali żywo celem zwrócenia uwagi lotników. Ponieważ jednak samolot leciał z szybkością 120 klm. na godzinę, po paru sekundach rozbitkowie zniknęli znowu z oczu, a maj. Maddalena podjął ponowną próbę zbliżenia się do rozbitków. Aparat radiowy sprawdzał ustawicznie kierunek samolotu.

Po godzinie lotnicy ujrzeli znów namiot Nobilego. Przed namiotem stało 5 ludzi; szósty z nich monter, który jest ranny, znajdował się prawdopodobnie w namiocie. Rozbitkowie gestykulowali żywo. Nobile poruszał się zważo, co dowodzi, że wyleczył się już zupełnie z odniesionych obrażeń.

Samolot zniżył się do wysokości około 50 metrów ponad powierzchnię lodu i zrzucił przy pomocy spadochronów środki żywności, lekarstwa, broń strzelniczą, akumulator do stacji radiowej, papierosy i listy z instrukcjami.

Ponieważ Maddalena nie znalazł terenu możliwego do lądowania, musiał powrócić do Kingsbay, nie nawiązawszy kontaktu bezpośredniego z Nobilem. Pogoda jest bardzo ładna.

Depesze radiowe Nobilego nabrały znów dawnej siły, tak, że można przyjąć, iż Nobile używa nowego akumulatora, zruconego przez Maddalenę.

Rzym, 21. 6. Z misrodajnego źródła włoskiego komunikują, że poza Maddaleną także dwa szwedzkie samoloty podjęły lot celem odnalezienia Nobilego. Samoloty te nie mogły jednak rozpoznać rozbitków na lodzie, natomiast Nobile donosi, że je widział do-kładnie.

Sukces przedsięwzięcia Maddaleny jest wynikiem tego, że na samolocie zmontowano aparat radiowy. Nobile mógł przeloc przy pomocy swojej stacji radio-

wej, używając umówionego zgóry klucza, wejść w kontakt z samolotem i wskazywać mu kierunek lotu.

Oslo, 21. 6. Lotnicy, którzy podjęli loty w kierunku miejsca pobytu gen. Nobile donoszą, że w pobliżu tego miejsca niema ani wolnej powierzchni wodnej, ani gładkiej powierzchni lodowej, temsamem więc lądowanie samolotu jest niemożliwe.

W kołach lotników włoskich wyraża się opinję, że wyratowanie gen. Nobile nie da się uskuteczyć w najbliższym czasie. Jeżeli się okaże, że tak małe samoloty nie mogą lądować w pobliżu Nobile, to w grę wchodziłby jedynie sowiecki łamacz lodów, który posuwa się powoli, ale pewnie naprzód i prawdopodobnie w ciągu siedmiu dni dojedzie w pobliże Nobile.

Maj. Maddalena jest zdania, że jednak dąłoby się wylądować na odpowiednim polu śnieżnym.

Oslo, 21. 6. Z Kingsbay donoszą: We czwartek lotnik Maddalena wystartował ponownie w kierunku wyspy Foyn, zabierając z sobą zapas bomb dymiących, za pomocą których mógłby oznaczyć miejsce dla ewentualnego lądowania. Maddalena chce w ten sposób dotrzeć do Nobilego i zabrać go wraz z towarzyszami na pokład samolotu, celem przewiezienia ich do Kingsbay.

O losach trzech rozbitków, którzy przed 17 dniami wyruszyli pod kierownictwem szwedzkiego meteorologa Malmgreena drogą lądową w zaimiarze dotarcia do lodu, brak jakichkolwiek wiadomości. Obawiają się, że z powodu stałego, choć powolnego topnienia lodu nie będzie już można ich uratować. Wszelki ślad po nich zaginął, gdyż lód, tworzący w miejscach topnienia i pęknięcia bardzo złudne światłocienie, utrudnia rozpoznanie z samolotu wszelkich istot, znajdujących się na lodzie nawet z bardzo bliskiej odległości.

Do wczoraj wieczora nie otrzymano tutaj żadnych wiadomości o losach samolotu „Latham“, na którego pokładzie znajduje się również Amundsen. W kołach zainteresowanych rozważają obecnie, w jaki sposób przyjąć z pomocą zaginionym.

Skandaliczne afery.

Nadużycia w magistracie toruńskim.

Toruń, 21. 6. Władze policyjne wpadły na trop nadużyć w Magistracie. Aresztowano 5 komorników magistratu, którzy, jak się okazuje, popełniali w magistracie od szeregu lat nadużycia, sięgające wielu tysięcy złotych.

Pogłoski o nadużyciach w magistracie krążyły już od dłuższego czasu, jednak komisja ministerjalna, która na początku rb. badała gospodarkę miejską, nie stwierdziła żadnych nadużyć. W związku z nadużyciami, kierownik ekspozytury podatkowej p. Bońkowski został przeniesiony do wydziału bezpieczeństwa, stanowisko zaś jego objął p. Makowiak.

Skazanie oficera.

Toruń. W czwartek, dnia 14-go bm. zakończył się po ośmiu dniach rozprawach proces w sądzie wojskowym w Toruniu przeciwko byłemu dowódcy 8 pułku saperów, pułk. Witoldowi Buttlerowi. Oskarżonemu zarzucano nadużycia władzy oraz szereg przekroczeń natury finansowej, popełnionych na szkodę skarbu państwa. Trybunał skazał Buttlera na sześć miesięcy więzienia i wydalenie z wojska. Obrońca zgłosił skargę apelacyjną.

Gniazdo korupcji w Sosnowcu.

Sosnowiec, 21. 6. Po znanym wykrzyciu nadużyć w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy i urzędzie celnym w Sosnowcu przyszła obecnie kolej na Urząd Kontroli Skarbowej, którego kierownik Skrzecina został aresztowany pod zarzutem znacznych nadużyć. Szczegóły afery trzymane są w tajemnicy. Jak się dowiadujemy, chodzi tu o wymuszanie łapówek m. in. w fabryce wódek Pesmykiewicza.

Szajka fałszerzy biletów kolejowych na Górn. Śląsku.

Warszawa. Na Górnym Śląsku odkryto olbrzymią aferę fałszowania biletów kolejowych. Kręgi tej sprawy sięgają do dyrekcji gdańskiej i poznańskiej. Na czele fałszerzy stał od dwóch lat chemik firmy Giesche. Do wykrycia fałszerstwa przyczynił się przypadek, gdy na stacji w Katowicach jeden ze współników szajki starał się sprzedać fałszywy bilet pasażerowi.

Inspektor skarbowy aresztowany za łapownictwo.

Warszawa. Delegat nadzwyczajnej komisji do walki z nadużyciami, wiceprezes sądu okręgowego w Łodzi, Witkowski, wydał polecenie aresztowania inspektora kontroli skarbowej i urzędu akcyjnego i monopolu, Piotra Dąbrowskiego. Dąbrowski jest oskarżony o usiłowanie wymuszenia łapówek.

Min. Moraczewski okradziony w Sulejówku.

Warszawa. Minister robót publicznych J. Moraczewski okradziony został w swoim mieszkaniu w Sulejówku. Zabrano mu płaszcz gumowy oraz znajdujący się w nim portfel z 1300 zł. książeczkę P. K. O. i inne przedmioty.

Koniec czerwca ma być zimny.

Po bardzo krótkim okresie upałów, przyszło znowu obniżenie temperatury. Mamy obecnie dni tak chłodne, jak gdybyśmy nie stali już w wrót lipca, lecz jakby to był dopiero początek wiosny. Bez płaszcza niepodobna wyjść na ulicę, a wieczory są chłodne.

Według ostatnich przepowiedni meteorologicznych, koniec czerwca w całej Europie środkowej ma się znać niską temperaturą na skutek wtargnięcia prądu powietrza polarnego. Z niektórych krajów środkowej Europy donoszą, że w okolicach górskich temperatura spadła znowu poniżej zera. W najbliższym czasie nie należy oczekiwać zmiany na lepsze, ponieważ spodziewany jest wiatr północno-zachodni.

Wiadomości.

Nowomiasto, dnia 22 czerwca 1906 r.

Malenczyk 25 czerwca, Poniedziałek, Prospera b, w. 26 czerwca, Wtorek, Jana i Pawła mm.
Wschód słońca 8 — 16 m. **Zachód słońca** 19 — 59 m.
Wschód księżyca 12 — 10 m. **Zachód księżyca** 23 — 24 m.

Z miasta i powiatu.

Zawody Policyjnego Klubu Sportowego „Drwęca”.

Nowomiasto. W ubiegły piątek po południu odbyły się przy naszej strzelnicy sokolej zawody sportowe, połączone z ostrem strzelaniem Policyjnego Klubu Sportowego „Drwęca”. Najlepsze wyniki w strzelaniu dali pp. poster. Błaszkiwicz z Łąkorza i poster. Lorek z Nowogomiasta.

W rzutach zdobyli pierwsze miejsca: 7 1/2 kilową kulą 8 1/2 mtr. p. przodownik Dudziak z Kulig, oszczepem 24 mtr. p. poster. Gibowski z Kulig, dyskiem 21 mtr. p. poster. Kaszubowski z Grabowa, zaś granatem 41 1/2 mtr. p. przodownik Witkowski z Grabowa. Zawodnicy wykazali wielką sprawność i należyte zrozumienie dla sportu. Przy tej okazji zaznaczyć należy, że tenże klub posiada własną bibliotekę, składającą się z około 500 tomów, z której korzystają funkcjonariusze Pol. Państw. z całego powiatu jak i również ich rodziny.

Podziękowanie.

Nowomiasto. Kat. Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży Męskiej w Nowemmieście składa Szanownym pp. Członkom wspierającym, wszystkim Szan. Ofiarodawcom za tak hojne datki na cele letniej zabawy tutaj. Stow., jak i wszystkim tym, którzy przyczynili się w jakikolwiek bądź sposób przy urządzeniu i przeprowadzeniu wspomnianej zabawy — serdeczne podziękowanie.

Zarząd Kat. Stow. P. Mł. M. w Nowemmieście.

Jeszcze w sprawie poświęcenia sztandaru Tow. Młodzieży Katolickiej w Mrocznie.

Mroczno. W przedostatnim numerze „Drwęcy” ukazał się artykuł, opisujący poświęcenie sztandaru Tow. Młodzieży Polsko-Katolickiej w Mrocznie. Autor niniejszego artykułu widocznie dobrze obserwował przebieg całej uroczystości. Jednakże nadmienić należy, że niektóre fakty, może nawet najważniejsze, nie wiadomo czy z omyłki czy też z nieuwagi zostały pominięte, natomiast umieszcili takie, które zgoła są nieprawdopodobne. Ja sam, nawet wszyscy goście, wątpić mogą, czy możnaby np. „ugościć wszystkich gości” około 1000-ca osób, będących na zabawie, plackiem i kawą??” oraz, że koniec zabawy i odmarsz do wioski nastąpił wieczorem. Widocznie autor, zachwycony tak bardzo obserwacją wspomnianej zabawy, musiał się pomylić, uważając wschód słońca za zachód, gdyż zabawa ukończyła się dopiero nad ranem. Pominięto jednak w artykule prace i poświęcenie się p. Rykowskiej nad udekorowaniem ołtarza, przy którym odbył się akt poświęcenia sztandaru, na co niejedną z gości zwrócił uwagę. Za prace i poświęcenie się dla wspomnianego towarzystwa należy się jej uznanie, tembardziej, że praca nad udekorowaniem ołtarza nie była łatwa, a ta była również artystycznie wykonana. Tak samo pominięto i ojców chrzestnych, jakoby ich tam nie było. Z ubolewaniem jednak zaznaczyć muszę traktowanie tu podczas uroczystości naszej dzielnej „muzyki” z pewnej strony, choć ta orkiestra tak dobrze się spisała.

Ze sportu.

Lubawa. Na zakończenie wiosennego sezonu sportowego odbył się w Lubawie mecz hokejowy pomiędzy drużynami Seminarjum naucz. a Gimnazjum. Wynik nierozstrzygnięty 3:3 (2:1) świadczy pochiebnie o rozwoju sportu seminarjalnego w ostatnim roku szkolnym, ponieważ gimnazjalna drużyna hokeja na

trawie jest jedną z najlepszych w Polsce. Gra prowadzona bardzo żywo, toczyła się z pewną przewagą seminarjum. Bramki strzelili Bałewski 2, Czajkowski 1 dla seminarjum, Krzewiński 2, Grajewski 1 dla gimnazjum. —

Z Pomorza.

Kronika kościelna.

Pelplin. Ojciec św. Pius XI zamianował Najprzew. Ks. Biskupa Sufragana Dominika dziekanem katedralnym: ks. profesora Dr. Maksymiljana Raszeję kanonikiem katedralnym.

W czwartek, 21 b. m. J. E. X. Biskup Stanisław Wojciech udzielił kanonicznej instytucji ks. proboszczowi Alojzemu Puppłowi z Osia na probostwo w Kowalewie, ks. Aleksandrowi Ziemiękiemu na probostwo w Osiu, ks. kuratusowi Stanisławowi Zegarckiemu ze Starych Polaszek na probostwo w Zwiniarzu.

Zawody strzeleckie.

Grudziądz. W ubiegłą sobotę odbyły się w strzelnicy bractwa strzeleckiego w Grudziądzu zawody strzeleckie policyjne. Pierwszą nagrodę zdobył aspirant Kreft. Z zawodników cywilnych i wojskowych zdobyli nagrody: porucznik Cichocki, p. Cywiński, dyr. Grobelny, gen. Rachmistruk i inni. Wieczorem nastąpiło rozdanie nagród.

25-lecie pracy zawodowej i społecznej.

Grudziądz. Wiceprzewodniczący Rady miejskiej, dyr. Władysław Samoliński, prezes dzielnicowy Sokół, obchodzi w tych dniach 25-lecie pracy w zawodzie bankowym i na niwie sokolej. Z okazji tej Sokół grudziądzki przygotowuje na dzień 29 czerwca uroczysty obchód.

„Najechały na siebie dwa parowozy.

Toruń. Dnia 17 bm. na dworcu kolejowym Toruń-Mokre, dwa parowozy wjeżdżając do remizy, najechały na siebie na zwrotnicy, wskutek czego jeden z parowców wywrócił się i spowodował zatarasowanie linii Toruń-Grudziądz. Parowóz ten zdołano usunąć z toru dopiero 18 bm., poczem przywrócono normalny ruch.

Zamach samobójczy z zawlezionej miłości.

Unisław, pow. chełmiński. Dnia 18 bm. o godz. 3 nad ranem w Unisławiu, pow. chełmińskiego, targnął się na życie niejaki Wiktor Iwanow, strzelając sobie w skroń z rewolweru. Samobójcę po udzieleniu mu opatrunku, odwieziono w stanie ciężkim do szpitala. Powodem zamachu samobójczego była zawlezione miłość.

Śmierć 3 osób od pioruna.

Komarsk, pow. świecki. W sobotę w Komarskach pow. Świecie, piorun uderzył w dom pewnego gospodarza, przyczem zabił gospodynię i jej dwoje dzieci.

Samobójstwo czy morderstwo?

Brzez, pow. świecki. Znalaziono onegdaj w studni zwłoki pewnej kobiety. Jak się okazało, były to zwłoki żony miejscowego gospodarza, która rzekomo utoniła wskutek wypadku. Istnieje jednak podejrzenie, iż zachodzi tutaj wypadek mordu. Sprawcą tegoż ma być mąż zamordowanej.

Motocykl przejechał niewidomego.

Wiele. W Wielu pod Mroczą motocykl przejechał człowieka, liczącego około 60 lat. Przejechał Małkowski, jest prawie niewidomy. Motocyklista chciał wyminać niewidomego i usiłował zatrzymać motor, względnie skręcić. Okazało się to jednak niemożliwe. Motocyklista i jego towarzysze zostali lekko ranni. W chwili po wypadku przybył lekarz, który stwierdził beznadziejny stan niewidomego i kazał go odwieźć do szpitala w Więcborku.

EMIL RICHEBOURG.

33

Z LETARGU.

(Ciąg dalszy)

Tego dnia samego, pewna dama niemłoda, wielbicielka zagorzała pana de Borsenne, rzekła mu tonem miłodowym. Spokładawszy się z nim u kogoś wieczorem:

— I cóż panie kochany? Pozwolisz więc, żeby ci zabrano z przed nosa tę prześliczną Zianetkę? Skądże się wzięła u pana nieśmiałość? Czyż może równać się z tobą jakiś tam oficerek od marynarki? Taki wilk morski, zna tylko Ocean! Gotów zawieźć swoją cudowną zoneczkę do antypodów, pomiędzy dzikich ludożerców!

Pan de Borsenne uśmiechnął się tylko dziwnie zagadkowo. Towarzyszył jednak temu uśmiechowi rzut oka tak ponury, że z niego można było odgadnąć myśli i zamiary iście szatańskie.

XIII.

W pałacu baronostwa jak i w domu państwa Lambert, zajmowano się gorliwie sprawą połączenia jak najprędzej młodej pary. Zażądano z Reims potrzebnych papierów do ogłoszenia w Paryżu zapowiedzi. Czekano na nie z niecierpliwością.

Przyjaciel Jakóba Lambert'a, odwiedził znowu znajomego swego ministra marynarki, przypominając, że nadszedł czas spełnienia danej przez tegoż obietnicy.

Pan minister raczył okazać się nader uprzejmym i pełnym chęci najżyczliwszym.

— W tej chwili właśnie — odpowiedział prosiącemu — przygotowują się w biurach marynarki ważne przemiany. Zawakują rozmaite posady tu w miejscu. Nie zapomnę przy tej nadarzającej się sposobności, o pańskim protegowanym.

Nie można było życzyć sobie pomyślniejszej odpowiedzi. Tak ją osądził i sam ojciec Jerzego, gdy mu powtórzył przyjaciel słowo w słowo swoją rozmowę z ministrem.

W kilka dni później Jerzy odebrał z poczty dużą kopertę urzędową, z pieczęcią francuskiej marynarki.

— Twoja nominacja — wtrącił ojciec. — Zobaczmy, czem cię zamianował pan minister?

Jerzy rozłamał pieczęć, przebiegając szybko wzrokiem kilka wierszy zapisanych.

Poblądł jak ściana, usta mu zadrgały kurczowo, a na czole zarysowały się bruzdy głębokie:

— Nie jesteś z urzędu zadowolony? — spytał ojciec niespokojnie.

Za całą odpowiedź młody człowiek podał mu papier nieszczęśliwy.

— Ależ to niemożliwe! — wybuchnął gwałtownie Jakób, mruąc nerwowo papier w pięści zacisniętej. — Musieli chyba omylić się najfatalniej w biurze ekspedycji.

Jerzy potrząsnął smutno głową:

— Cóż zawiera ten papier? — spytała z kolei pani Lambert, głosem drżącym z trwogi.

— Moją nominację, droga mam — odrzucił Jerzy z gorzkim uśmiechem. — Tyłko zamiast urzędować w miejscu, jak się tego spodziewaliśmy wszyscy, mianowano mnie zastępcą kapitana.

— I za trzy dni — dodał ojciec zrozpaczony — ma się stawić w Breście, na pokład Scypiona, wypływającego z portu Kochinchiny!

— Przenigdy! — wykrzyknęła matka, łamiąc ręce.

— Tyle więc tylko uczynił na nasze usilne prośby pan minister?... Nie odjedziesz Jerzy! Odpowiesz na tę nominację, podając się do dymisji.

— Zapominasz drogi ojciec, że mam dopiero dwudziesty trzeci rok. Ministrowi przysługuje więc prawo zmusić mnie do odjazdu na miejsce przeznaczone.

— To prawda! — ojciec jęknął boleśnie.

— Ah! mój synu! moje biedne dziecko! — biadała matka, zanosząc się od płaczu.

Upadła na fotel prawie w omdleniu.

— Ojciec kochany — odezwał się Jerzy, zapamiętawszy ile możności nad silnym wzruszeniem — wstąpiłem do marynarki przeciw twojej woli i chęci; nie chciałem usłuchać twoich rad; dziś jestem za to srogo ukarany. Nie mam jednak prawa rozwodzić się plonem skargami. Zasłużyłem na to, co mnie dziś spotyka.

Pobiegł Jerzy czempredziej z tą wieścią fatalną do baronostwa. Była ona tak bolesną niespodzianką, że Joanna czuła się nią poprostu spiorunowana.

Pani de Précourt jęknęła głucho, nie mając nawet siły podnieść się z siedzenia. (C. d. n.)

Tragiczny wypadek 3-letniego chłopca.

Lubiewo. Na jego 3 letniego synka p. Anastazego Iwickiego, bawiącego się w podwórzu, szalejący wiatr obalił część płotu, pod którego ciężarem chłopiec padł, nim wypadek nieszczęśliwy spostrzeżono.

Samobójca.

Chojnice. W nocy z 17 na 18 bm. powiesił się w stajni u żłobu służący Wicherta w Brękowcu, pow. chodzieckiego, niejaki Edward Hanna. Przyczyna samobójstwa nieznana.

Samochód przejechał robotnika.

Dąbrowa, pow. Starogardzki. W piątek 15 b. m. samochód jadący z Niemiec do Starogardu, przejechał w pobliżu leśniczówki Kamienna Karczma robotnika Pawłowskiego, jadącego rowerem z Czernejwody do Dąbrowy. P. wpadł pod samochód z własnej winy i to tak nieszczęśliwie, że noga została mu gładko odcięta i zawista na cienkim włóknie. Ciężko rannego odstawiono do szpitala w Starogardzie, lecz skutkiem wpływu krwi tenże krótko potem zmarł.

Z dalszych stron Polski.

Wyłowiono zwłoki poszukiwanego zbrodniarza.

Z Warty wyłowiono onegdaj zwłoki robotnika Bolesnego, który prawdopodobnie w chwili, gdy usiłował przekraść się w nielegalny sposób przez granicę polsko-niemiecką, ażeby uciec do Niemiec, spadł z kładki i utonął. Bolesny był przywódcą bandy morderców, która przed kilku tygodniami zamordowała oberżystę Raua w Turowie. Dotychczasowe poszukiwania za Bolesnym nie dały żadnego rezultatu. Bolesny miał na sumieniu kilka większych włamań i kradzieży.

Pociąg zmiął z sześciu robotników.

Warszawa. Przed kilku dniami o godzinie 7.57 w warszawskiej dyrekcji kolejowej między stacją Dąbrowa Górnicza i Będzin miasto, pociąg towarowy najechał na pracujących robotników, przyczem 6-ciu z pośród nich zostało zabitych, a jeden ciężko ranny. Przyczynę strasznego wypadku wyjaśni wdrożone śledztwo.

Ołbrzymi pożar. — Pastwą padło 30 domów mieszkalnych i fabryka wartości 250.000 dolarów.

Radom. Pastwą pożaru, który wybuchł onegdaj pod wieczór w zachodniej części miasta, padło 30 domów oraz 5-piętrowa budowla fabryki giętych mebli na Glinicach. Pożar wybuchł w fabryce, gdzie pakowano meble, owijając je słomą i rogozą, zapewne od nieprzygaszonego papierosa. W kilka minut wobec huraganowego wicheru cała budowla fabryczna stanęła w płomieniach. A ponieważ wicher przenosił głównie i odłamki papy na przestrzeń do 2 kilometrów, przeto o umiejscowieniu pożaru przez długi czas nie mogło być mowy. Zjechały strażne ogniowe z miasta i okolicy i ich energicznym zabiegom należy zawdzięczać, że po kilkunastu godzinach pożar umiejscowiono. Straty ołbrzymie. Sama fabryka giętych mebli poniosła strat 250.000 dolarów.

Polska eskadra lotnicza w Stambule.

Konstantynopol, 21. 6. 3 samoloty polskie pod dowództwem pułk. Rayskiego, przeleciawszy o godzinie 17.15 nad granicą turecką, przybyły wczoraj o 18.45 na lotn. Yochilkeuy w Konstantynopolu. Na spotkanie lotników polskich wylądowała eskadra turecka, złożona z trzech aparatów.

Lotnisko udekorowane było flagami polskimi i tureckimi. Po wylądowaniu lotnikom zgotowano serdeczne przyjęcie. Orkiestra odegrała hymny polski i turecki. W odpowiedzi na przemówienie powitalne zabrał głos pułk. Rayski, dziękując za przyjęcie i wyrażając radość z powodu znalezienia się w gronie kolegów tureckich. Następnie lotnicy polscy odwiedzili zostali do hotelu „Para-Palace”.

Szczęśliwy przelot pierwszej kobiety przez Atlantyk.

Londyn. Agencja Reutersa podaje: Wodnoptłowiec „Friendship” („Przyjaźń”), na którym lotniczka miss Amelja Earhard i lotnik Wilmar Stulz oraz mechanik odlecieli dnia 18 bm. z Trepassy w Nowej Funlandji z zamiarem przelecenia przez Atlantyk do Włencji w Irlandji wylądował w poniedziałek o godz. 12.40 w Lianelly w Walji.

Nowy Jork. Wiadomość o pomyślnem dokonaniu lotu transatlantyckiego przez młodą Amerykankę rozprzestrzeniła się z niesłychaną szybkością w Ameryce, wywołując wszędzie entuzjastyczne wybuchy radości.

Niezwykła katastrofa lotnicza.

Kopenhaga. Onegdaj o godz. 11-tej przed południem samolot marynarki duńskiej uległ niezwykle mu wypadkowi. Wskutek jakiegoś wstrząśnienia, lotnik-pilot i dwaj kadeci, znajdujący się w samolocie, wypadli z aparatu; samolot zaś spadł o kilkanaście metrów dalej i strząsał się doszczętnie.

Wypadek miał miejsce nad jedną z najbardziej załudnionych dzielnic Kopenhagi, tak, że lotnicy spadli na dach domów i jeden z nich przebił swym ciężarem dach domu. Wszyscy zginęli na miejscu.

Ostatnie wiadomości polityczne.

Zamknięcie sesji Sejmu i Senatu.

Warszawa, 22. 6. Dziś zaraz po zamknięciu posiedzenia Senatu zgłosił się kolejno do pp. marszałków Sejmu i Senatu p. Umiastowski, sekretarz Prezydium Rady Ministrów w sprawie zamknięcia sesji zwyczajnej obu izb.

Zarządzenie p. Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie zamknięcia sesji Sejmu i Senatu.

Na podstawie artykułu 25-go Konstytucji, zamykam z dniem dzisiejszym sesję zwyczajną i budżetową Sejmu.

Warszawa, 22. 6. 1928 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: (—) Ignacy Mościcki.
Prezes Rady Ministrów: (—) Józef Piłsudski.

Na podstawie art. 37-go Konstytucji zamykam z dniem dzisiejszym sesję zwyczajną i budżetową Senatu.

Prezydent Rzeczypospolitej: (—) Ignacy Mościcki.
Prezes Rady Ministrów: (—) Józef Piłsudski.

Nuncj. Marmaggi w Poznaniu. — Weźmie udział w zjeździe katolickim w Gostyniu.

Poznań, 22. 6. Dziś przybył tu z Warszawy J. Em. nuncjusz apostolski ks. arcybiskup Marmaggi. Celem powitania dostojnego gościa zebrał się na dworcu poznańskim przedstawiciele duchowieństwa z ks. kardynałem Hlondem i ks. biskupem Radońskim na czele, członkowie kapituły poznańskiej, przedstawiciele władz cywilnych z wojewodą poznańskim hr. Dunin-Borkowskim, wojskowość z dowódcą O. K. VII. gen. Dzierżanowskim, honorowa kompania wojskowa ze sztandarem i orkiestrą, dalej władze miejskie, przedstawiciele uniwersytetu, organizacji i t. d.

Punktualnie o godzinie 4.30 zjechał na peron pociąg warszawski. Nuncjusza powitał ks. kardynał Hlond, poczem nuncjusz przeszedł przed frontem kompanii honorowej i pobłogosławił sztandar. Następnie przedstawiono nuncjuszowi przedstawicieli władz i organizacji, w tem liczne grono pań. Po ceremonii powitania, nuncjusz wraz z ks. prymasem Hlondem zasiedli do powozu i odjechali do pałacu arcybiskupiego.

O godzinie 6-tej wieczorem nuncjusz Marmaggi zwiędził katedrę, powitał u wejścia przez członków kapituły, a następnie wziął udział w obiedzie, wydanym przez ks. kardynała Hlonda.

Jutro po południu nuncjusz zwiędzi seminarjum duchowne i odświni kaplicę pamiątkową w murze seminarijnym ku czci Ojca św., poczem wraz z ks. kardynałem Hlondem wyjedzie do Gostynia na 2-dniowy Zjazd Katolicki.

Socjaliści przeciw duchowieństwu kat. — Nie mogą się wcale uspokoić, że i duchownym kat. rząd przyznał zasiłek.

Jak donoszą dzienniki, rząd przyznał księżom katolickim jednorazowy zasiłek w wysokości 22 i pół procent uposażenia miesięcznego. Naogół będą to sumy bardzo drobne zwłaszcza, iż rządowe etaty uposażeniowe księży katolickich są śmiesznie niskie. Socjaliści, korzystając z okazji przeprowadzania walki z duchowieństwem katolickim, puścili z tego powodu w ruch cały arsenal demagogiczny, obliczony na echo czerwonych ulic. W związku z tym jednorazowym zasiłkiem przygotował klub sejmowy PPS. interpelację, wzywając równocześnie swój obóz do walki „z ofensywą kleru walczącego”. Dziwna logika. Cóż są w tym wypadku winni księża. Ciekawi jesteśmy, czy PPS krzyżowałoby tak wrzaskliwie, gdyby to mizerne „szczęście” spotkało np. żydowskich rabinów lub kuglarzy sekciarskich, wysługujących się wrogom Kościoła katolickiego i prądom wywrotowym. O ile znany socjalistom w takim wypadku nabrałoby pełno wody do ust.

Dr. J. Namysł — kuratorem poznańskim.

Warszawa. Na ostatniem posiedzeniu Rady Ministrów postanowiono przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej dekret nominacyjny wizytatora szkół kuratorium poznańskiego dr. Joachima Namysła na kuratora poznańskiego okręgu szkolnego.

Waldemar podburza szaulisów do wojny z Polską.

Wilno. W Kownie odbył się zjazd szaulisów, na którym Waldemar wygłosił dłuższą mowę. Premier kowieński oświadczył w niej, że lista zabitych w walkach o niepodległość Litwy nie jest jeszcze zamknięta. Litwa pójdzie jeszcze walczyć o swoją niepodległość i o odzyskanie Wilna. Waldemar dodał, iż ma nadzieję, że nastanie chwila, gdy szaulisi wkroczą z rozwiązaniem sztandarami litewskimi do Wilna.

Zjazd powziął rezolucję, że do czasu zwrotienia Wilna Litwie żadne normalne stosunki z Polską nie są dopuszczalne.

Odpowiedź polska na notę sowiecką.

Warszawa, 21. 6. W najbliższych dniach rząd polski wyśle do Moskwy odpowiedź na ostatnią notę Cziczerina, poruszającą jeszcze raz sprawę zamachu na Lizarowa. Ponieważ ton noty Cziczerina odbiega od zwyczajów dyplomatycznych, przyjętych na zachodzie, oczekuje się, że min. Zaleski odpowiednio na to zareaguje.

Polski transport wojskowy przez terytorjum Prus Wsch.

Polska korzysta z postanowień umowy paryjskiej z 21 kwietnia 1921.

Berlin. Cała prasa niemiecka donosi, że Polska po raz pierwszy zamierza skorzystać z układu paryjskiego z dn. 21 kwietnia 1921 r., zezwalającego na wojskowe transporty polskie przez terytorjum Prus Wschodnich.

W dn. 27 bm. przez Iłowo i Malbork przejedzie polski transport wojskowy, składający się ze 180 żołnierzy i 14 wagonów sprzętu wojskowego.

Transport ten będzie szedł z Warszawy na północne Pomorze.

Nacjonalistyczny „Berl. Localanz.” określa wykonanie w obecnej chwili przez Polskę postanowień umowy paryjskiej, jako prowokację uczuć niemieckich.

Urządowa „Tagl. Rundschau” zapewnia, że poczyniono wszystkie przygotowania, aby wojskowy transport polski przez terytorjum Prus Wschodnich odbył się bez incydentu.

Niemcy bez rządu.

Berlin, 22. 6. Rokowania o utworzenie rządu na podstawie wielkiej koalicji stronnictw lewicy, środkowej i części prawicy, rozbiły się statecznie.

Berlin, 22. 6. „Germania” (organ centrum), omawiając zerwanie rokowań w dniu dzisiejszym stwierdza, że rokowania rozbiły się z winy niemieckiej partii ludowej, która nie ustosunkowała się zyczliwie do wspólnego programu innych stronnictw.

Berlin, 22. 6. W pracach nad utworzeniem nowego rządu w Niemczech nastąpi obecnie kilkudniowa zwłoka. W odpowiedzi bowiem na zapytanie posta Müllera, zwrócone do centrum i bawarskiej partii ludowej, czy stronnictwa te zgodziłyby się utworzyć rząd z socjalistami bez udziału niemieckiej partii ludowej, uchwalono na popołudniowym posiedzeniu frakcji centrum, że w wytworzonej tak poważnej zmianie sytuacji, frakcja uważa za niemożliwe udzielenie odpowiedzi bez szczegółowych narad na posiedzeniu plenarnem. Tymczasem w dniu dzisiejszym większość członków frakcji nie była obecna w Berlinie.

Berlin, 23. 6. Wobec prawdopodobnej niemożliwości utworzenia nawet mniejszej koalicji t. zw. wejmarskiej przypuszczają jako jedyną drogę wyjście utworzenie rządu pozaparlamentarnego.

Berlin. Obrady sobotnie i niedzielne celem utworzenia rządu Rzeszy nie dały żadnych konkretnych rezultatów. Jak z telegramów wynika, dąży się obecnie do utworzenia tak zwanego gabinetu pozaparlamentarnego, do którego wesłiby najwybitniejsi politycy Rzeszy.

Rezolucja państw Małej Ententy.

Bukareszt, 21. 6. W dniu dzisiejszym odbyły się dwa posiedzenia konferencji państw małej Ententy — przed południem i po południu. W wyniku dyskusji, której tematem było wyłącznie położenie w Europie środkowej trzech ministrów spraw zagr. postanowiła ogłosić następującą rezolucję:

Rozważywszy wszystkie próby naruszenia gmachu pokoju i obecnego międzynarodowego status quo, trzy kraje Małej Ententy świadome swego wielkiego postanowienia, jakie ciąży na nich w Europie zachowania i skonsolidowania wszelkich okoliczności i wbrew wszelkim przeciwnym usiłowaniom pokojowym na swoim obszarze postanowili kontynuować niezłomnie w spokoju i godności swą wspólną politykę, prowadzoną od 10 lat.

O zwrot wierzytelności polskich z Rosji.

Warszawa. Stowarzyszenie obrony wierzytelności polskich w Rosji sowieckiej zwróciła się z gruntonie opracowanym i dowodami popartym memorandumem do ciał ustawodawczych i rządu z prośbą o podjęcie akcji na rzecz odzyskania od Sowietów odszkodowania za straty, obliczone na ogólną sumę 2 i pół miljaru rubli w złocie.

Dział porad prawnych.

Panu J. W. z L. Pełna wartość (100%) kwoty 1250 mk. z 1910 r. z tytułu reszty ceny kupna wynosi 1543,08 zł.

Sprostowanie.

W ogłoszeniu Walnego Zebrania Kółek Roln. zamieszczonego w ostatnim Nr. „Drwęcy” zaszła omyłka.

Mianowicie zdanie: Panów hodowców mających odpowiedni materiał na pokaz, miało brzmieć na sprzedaż.

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 23. 6.

Placone w złotych za 100 kg.

Było	46.25—47.75
Paszenka	50.00—52.00
Jęczmień przemysłowy	45.50—46.50
Jęczmień browarowy	43.50—50.50
Owies	43.75—44.75

Warszawa, 25. 6. Dolar 8.90 nieurzęd.
Za 100 zł w Gdańsku 57.57—57.64.
za Warszawę 57.47—57.58.

Puszczka Białowieska.

Puszczka Białowieska, to największy las w Polsce, ale nieleży nie są to już te knieje, przez których gęszcie niedługo z tępym przedzieleniem, nie trzeba było...

WY, kolo których niedługo przelazem jak dziecię...
Pomniki nasze! Ilez corok was potera
Kupiec lub rzadowa mostkowska siekiera!
Nie zostawia przytulku ni lednym gwiewatom,
ni wieszcom, ktorym rief warzab w...
ale nieleży nie są to już te knieje, przez których gęszcie niedługo z tępym przedzieleniem, nie trzeba było...

SYN KMIĘCY.
Powiśc dla młodzieży.

niedługo pan Rytwiński na Turkach zdobył. Po tem dopiero szedł Jezzy i Hannę wiodł pod ramie, za nimli tłum znajomych, a między tymi owa dziewczyna...

Ostatnie wiadomości.

Znamienne, a bardzo sympatyczne oświadczenie Głównego Sekretarza międzynarodowego biura Ligi Narodów w Genewie.

Warszawa. Dziś przybył do Warszawy główny sekretarz międzynarodowego biura Ligi Narodów, a wysoki urzędnik szwajcarski, Henryk Golay. W rozmowie z przedstawicielem Polskiej Agencji Telegr. odnośnie do polityki polskiej oddał on znamienne oświadczenie, że najważniejszy, że są to poglądy nie Rady Ligi Narodów, ale jego osobiste. Gdyby — tak nazwał on — pacyfikacja była równoznaczną z abdykacją z prawa, to ja nie byłbym pacyfistą — nawet jako Szwajcar. Polska zawdzięcza wszystko przestrzeganiu prawa i sprawiedliwości. To też w razie niebezpieczeństwa znalazłaby poparcie Ligi Narodów. Słyszy się, że Polska jest państwem imperjalistycznym i militarnym. Ale nie bardziej niesłusznego nad to przypuszczenie. To samo przecie świat głośił i pod adresem Francji. A przecież nie ma bardziej pokojowego narodu nad Francję. Francja bowiem dzięki okropności wojny najlepiej poznała wartość pokoju.

Co do Pomorza, to każdy naród ma prawo i do morza i do powietrza. Niedopuszczalne, by 30 milionowemu narodowi polskiemu przy obecnej solidarności narodów tego prawa odmówiono i by mu chciano jedyny jego dostęp do morza odciąć. Co do zatargu polsko-litewskiego oświadczył Golay, że mimo sympatii, jaką żywi Liga Narodów dla małych narodów, dzięki umiarkowanemu i pełnemu godności wystąpieniu ministra Zaleskiego, sympatje tej instytucji całkowicie znalazły się po stronie Polski. Małe narody nigdy nie zapomną Polsce, że ona to jeszcze przed amerykańskim projektem Kelloga wystąpiła ze swym własnym projektem powszechnego pokoju, który nie tylko był w interesie Polski, ale przed wszystkim wszystkich małych narodów.

Sensacyjne oświadczenie polskiego w sejmie gdańskim.

Gdańsk. Na ostatnim posiedzeniu sejmiku gdańskiego w drugim czytaniu był projekt zmiany konstytucji. W środę wejście na trzecie czytanie. Sensacją było przemówienie posła polskiego dr. Moczyńskiego, który podkreślił, że posłowie polscy nie są zainteresowani w tej sprawie, a to dlatego, że obecna większość sejmowa, w skład której wchodzi socjaliści i centrowcy w stosunku do ludności polskiej zajmują takie same nieprzejednane stanowisko, jak i nacjonaliści. Od szeregu lat zajmuje on — poseł — stanowisko pojedyncze i pragnął być pośrednikiem zbliżenia polsko-gdańskiego. Dziś musi on wyciągnąć rękę do socjalistów. Postępowanie centrum i socjaldemokratów gdańskich, którzy także kontynuują

wobec Polaków politykę wynarodowienia, usiłuje tychże zdegradować do stanowiska obywateli drugiej klasy. Jak u nacjonalistów, tak i u tych dwóch stronnictw nie ma szczerzej chęci porozumienia się z mniejszością polską. Dopóki stronnictwa nie zmienią swego stanowiska i nie naprawią swych błędów, tak długo polscy posłowie trzymać się będą z dala od współpracy i udziału w głosowaniu brać nie będą.

To przemówienie dr. Moczyńskiego wywołało silne wrażenie, tembardziej, że przy nadchodzącym głosowaniu głosy polskie — mimo niewielkiej ich liczby, odegrają rolę decydującą.

Krwawe demonstracje w Zagrzebiu.

Białogród, 22. 6. W Zagrzebiu trwają w dalszym ciągu manifestacje, które w pewnym stopniu spowodowane były zakazem używania broni palnej przez policję, co manifestujące tłumy uważały jako dowód słabości władz.

Policję kilkakrotnie przyjmowano strzałami, przyczem manifestanci próbowali budować barykady. Prócz 2 zabitych, po obu stronach jest wielu rannych. Dokonano licznych aresztowań.

W celu zapobieżenia dalszym manifestacjom i rozlewowi krwi, władze zarządziły zamknięcie teatrów, kin i kawiarni.

Zagrzebie, 22. 6. Na pociąg z Białogrodu, wiozący zwłoki posłów Pawła Radicza i Patsaryczka, oczekiwały olbrzymie tłumy publiczności, obliczone na przeszło 20 tysięcy osób.

Zwłoki obu deputowanych przewieziono do kaplicy pałacowej, w której wiceprezydent grupy posła Radicza, Redavec, wygłosił przemówienie, podnosząc zasługi deputowanych, którzy zginęli tragiczną śmiercią. Pożatem mówca nawoływał ludność do zachowania spokoju.

Pogrzeb zabitych ofiar.

Zagrzebie (Jugosławia). Dziś przed południem odbył się pogrzeb zabitych posłów chorwackich. W czasie tego panował w Zagrzebiu całkowity spokój. Zwłoki złożone były w lokalu posiedzeń Partii Chłopskiej. Przed gmachem zebrały się nieprzeliczone tłumy ludności. Przy zwłokach stanęli przedstawiciele rządu i innych państw. Z siedziby Partii Chłopskiej zwłoki przeniesione zostały do Katedry, a stamtąd po odprawieniu żałobnego nabożeństwa na cmentarz. Krytyczna chwila polityczna, wywołana tem zajęciem w ostatnim czasie, uległa zmianie na lepsze, a to głównie dzięki polepszeniu się zdrowia Stefana Radicza, twórcy i przywódcy Partii Chłopskiej, którego życie już nie zagraża niebezpieczeństwem. Stefan Radicz wydał odezwę, w której nawołuje, aby odnieść się z zaufaniem do kró-

la Aleksandra, który stara się wszelkimi sposobami o znalezienie drogi wyjścia z tej sytuacji.

Jedynie w Raguzie przyszło do zaburzenia, podczas którego pospolstwo podpaliło lokal Chłopskiej Partji Radykalnej.

Berlin. Huggenbergoski „Der Montag” donosi, że samolot „Ubland” wylądował na krże na której znajdował się gen. Nobile z towarzyszącymi i zabrał gen. z sobą i to właśnie dlatego, ponieważ gen. Nobile'emu złamał lądowic nogę. Lądowanie samolotu na krże uważają znawcy biegun jako majstersztyk.

Berlin. Wystawy przez Sowieców łamacz lodu otrzymał radosny sygnał od Amundsena. Dowództwo okrętu żywi nadzieję odzyskania Amundsena w najbliższych dniach.

Odezwa do ludzi dobrej woli!

Od przełożonej internatu kresowego dla chłopców w Grudziądzu, przeniesionego tam w ostatnim czasie z Dziadowa, odebrałam list z gorącą prośbą o gościnność na lato dla biednych sierot. Nie wątpię, że tam, gdzie dotychczas prawie corocznie nie wahało się przyjąć w dom najbardziej biednych, opuszczonych istot na świecie i w tym roku także znajdzie się dla nich żyłka strawy i odrobina serca... Dziś jednakże wołam do wszystkich ludzi dobrej woli! Niech głos mój dojdzie na plebanje, do dworów, do miast, niech każdy, kto rozporządza odpowiednimi warunkami, przyjmie choć jednego chłopca na czas ferij, które rozpoczynają się 28 bm. Sierota w dom, Bóg w dom.

Chłopcy są skromni i dobrzy, religijnie wychowani. Poinformować się można u zeszlatorczych dobroczyńców, którym na tem miejscu, w imieniu biednych, składam serdeczne „Bóg zapłać”, a mianowicie pp. Arturostwu Blochom w Lubawie, pp. Domejkom w Prangowiznie, p. Krzysiakowej w Kallawie, pp. Kurowskim w Kurzętniku, pp. Marszałkom w Białejgórce, pp. Nadolnym w Montowie, pp. Rczmanom w Krzemieniewie. Bardzo proszę o spieszne zgłoszenie pod moim adresem: Speicherłowa, Białobłoty, p. Montowo.

W internacie jest kilku chłopców starszych, którzy chcieliby pracować przez ferie aż do października, ażeby sobie trochę zarobić, można im dać pracę w ogrodzie, lub lepszą pracę w polu.

Na redakcję odpowiedzialny: Walenty Ślawicki w Nowemiascie

Jeszcze na sprzedaż:
I duża kanapa,
I leżanka,
I szafa kuchenna,
I zegar (regulator),
I pralnik,
I koc kożuchowy.
Szum, Nowemiasło
 Przemysłowa.

Zamówienie przyjmuje na:
cegłę białą
 do natychmiastowego odbioru.
Lubawska wytwornia Cementowa, Lubawa.
 Biuro Kuppana 9.

W dniu Imienin zasylają

NAJLEPSZE ŻYCZENIA

swemu kochanemu prezesowi, p. Władysławowi Ewertowskiemu z Mikolajek, wdzięczni

Kótkowicze.

Mikolajki, dnia 27. czerwca 1928 r.

Za licznie nadesłane nam życzenia i kwiaty, z okazji przyjęcia naszego syna Stefana do pierwszej Komunii św. w dniu 24-go czerwca, mamy zaszczyt na tej drodze serdecznie

podziękować.

S. Stysiakowie.

Nowemiasło, 24-go czerwca 1928 r.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

We wtorek, dnia 3. lipca rb. o godz. 10 przed poł. sprzedawać będą w Złotowie u p. Antoniego Lewalskiego za gotówkę najwięcej dającymu:

1 krowę.

Szynaka, egz. powiatowy.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

We wtorek, dnia 3. lipca rb. o godz. 1 po południu sprzedawać będą w Pamierkach u p. Bronisława Dembrowskiego za gotówkę najwięcej dającymu:

3 jałowice.

Szynaka, egz. powiatowy.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

We wtorek, dnia 3-go lipca rb. o godz. 11.30 przed połud. sprzedawać będą u p. Albiny Widzowskiej w Waldykach za gotówkę najwięcej dającymu:

część towaru ze składu

na pokrycie podatku.

Szynaka, egz. powiatowy.

Dlatego też winien każdy rolnik nabywać kosy w firmie
FABRYCZNY SKŁAD RĘCZNE KUTYCH KOS
FR. ADAMCZAK, POZNAŃ, Wały Król. Jadwigi 11.

Telefon 56-75 Fabryka istnieje od r. 1885. Adres telegr.: „KOSA” Poznań. Kupno bez ryzyka, albowiem każdą kosę ręcznie kutą, którą w użyciu okazała się niedobra, zamieniamy bezpłatnie i franco na inną. — O dobroci tych kos ręcznie kutych świadczą najbardziej podane poniżej 3 z wielu tysięcy listy pochwalne.

West Chicago Ill. 3. 10. 27.
 R. R. Easton ave U. S. A.

SZAN. PANIE F. ADAMCZAK

Niniejszem zasylam Panu serdeczne podziękowanie za przesłanie mi kos z pańskiej fabryki do St. Zjedn. Ameryki które to zamówił mój brat dla mnie w Polsce. Jestem b. wdzięczny Panu zato. Są to kosy b. wyborne tak pod wzgl. stał jak i wykonczenia. Tutaj takiej kosy się nie widzi w użyciu.

Zycze Panu dobrego powodzenia i licznych zamówień, kreślę się

ANTONI JORDANEK.

Ceny za rok bież. są następujące:

c m	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120
A	10,25	11,—	11,75	12,50	13,25	14,—	14,75	15,50	16,25	17,—	17,50	18,50
B	8,—	8,50	9,—	9,50	10,—	10,50	11,—	11,50	12,—	13,—	13,—	14,—
C	5,75	6,—	6,25	6,50	6,75	7,—	7,50	8,—	8,50	9,25	9,25	10,—

Objasnienie co do gatunków A, B i C.
 A. gatunek kos ręcznie kutych z solingenowskiej stali marki „Kosa Poznańska” lub „Koślusko”.
 B. gatunek kos ręcznie kutych z solingenowskiej stali marki „Bartoszkowa” o wadze lżejszej.
 C. gatunek kos lekkich formy wledzińskiej (fason mniej kolisty).
 Przy odbiorze 1 tuz. jednorazowo dotężam 1 kosę gratis. — Oselki i wszelkie przybory do kos obliczam korzystalnie. Wysylam za zaliczeniem pocztowym, t. zn. że płać się za przesyłką na pocztę. — — —

AGENCI ZE SFER WŁOŚCIAŃSKICH POŻADANI.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W sobotę, dnia 7. lipca rb. o godz. 11 przed połud. sprzedawać będą w Lipinkach u p. Anasztaza Najdrowskiego za gotówkę najwięcej dającymu:

1 krowę.

Szynaka, egz. powiatowy.

Pokój Nową bryczkę

słoneczny z osobnym wejściem z utrzymaniem lub bez jest od zaraz do wydzierżawienia. Kto? wskaze eksp. „Drwęcy”, mieszczkowski, Nowemiasło

(trzy sędzieniowa) ma na sprzedaż

Kiszczewski,

Budynek

z dwoma morgami ziemi jest od zaraz na sprzedaż. Cena podług umowy.
ROBALEWSKA,
 Skarlin, powiat lubawski.

DOM

i pół morga ziemi ogrod. na sprzedaż
 Gdzie? wskaze eksp. „Drwęcy”.

Ostrzeżenie.

Dnia 20 czerwca rb. oddalił się z domu mego żona **Cecylja Ossowska** z domu **Kamińska z Kurzętnika**. Upraszam, aby jej nic nie pożyczono albo dawano na kredyt, gdyż za nic nie odpowiadam.

Józef Ossowski, Kurzętnik.

Porządna, uczciwa służąca

do wszelkiej pracy może się zgłosić zaraz
MARSZAŁKOWA,
Białogóra, poczta Rakowice.

Starczy sumlenny CZELADNIK szewski

poszukuje od zaraz posady Łask. oferty proszę skierować do filii „Drwęcy” w Lubawie pod nr. 50.

CHŁOPCA

albo starszego czeladnika do bydła poszukuje
Stęga, Pacóttowo.

2 morgi ogrodowej ziemi

budynek mieszkalny i stodoła ze szopą na sprzedaż. Cena podług umowy.
Franciszek Rumiński,
Freezenko, pow. lubawski.